

הזימור השבועי

בספר הקדוש

תזמור דבורה

כפי שנמסר בקצרה מדי שבוע על ידי
מורנו הגאון רבי מאיר סנדר שליט"א
מו"צ בעיה"ק ירושלים תובב"א, מח"ס 'דברי מאיר' ועוד

תזמור דבורה פרק ו': "גבורה" [ב'] ~ נמסר ביום ב' כ"ה אלול תשפ"ו גיליון מס' 45

הקדמה:

אנחנו עוסקים כבר תקופה ארוכה בספה"ק "תזמור דבורה" שחיבר המקובל האלוני ר' משה קורדובור זיע"א שכולו עוסק בהליכה שלנו בדרכי ה' יתברך, הייתי במוצאי שבת הקודמת בציון דוד המלך כ"ה ו"ב" כותל המערבי" ושמעתי ב"כותל המערבי" שיעור מהגר"ד זיכרמן שליט"א בדף היומי בגמרא מסכת חולין [ואח"כ אמרתי שם את הסליחות הראשונות של בני אשכנז יחד עמו, וזכיתי לעמוד ליד ה"כותל המערבי" הקדוש ממש, וכשאמרנו "שמע קולנו" שהמנהג לפתוח את ההיכל לא היה היכל לידנו והנחתי ידי על ה"כותל המערבי" הקדוש וחשבתי הרי זה ההיכל הכי גדול שיש שזה בחינת: "שער השמים", והיו בחוץ רבבות יהודים שאמרו סליחות כמנהג בני ספרד בראשות הגה"צ ר' יעקב עדס שליט"א ועוד] ואח"כ הוא אמר כמנהגו מהספה"ק "תזמור דבורה" והוא אמר מה שידוע שמי שעוסק בספר הקדוש הזה זה סגולה נפלאה להינצל מהמחלה הנוראה ה', ובאמת סגולה זו היא עתיקת יומין ומביאים אותה הרבה בשם הרה"ק ר' יואל מסאטמר זיע"א בשם הרה"ק בעל "דברי חיים" מצאנו זיע"א, ובאמת זה מובן מאוד כי כתב רבינו הרמב"ן זיע"א באגרתו הידועה: "וכאשר תקום מן הספר תחפש באשר למדת אולי יש שם דבר אשר תוכל לקיימו", והנה, וודאי שאחד שלומד בספה"ק הזה הרי שהוא מתבונן במה שהוא למד ומנסה ללכת בדרכי ה' יתברך, וא"כ וודאי הוא שהוא יצליח בכל דרכיו כי הוא מחובר לשלימות, וממילא הוא ג"כ ינצל מהמחלה הנוראה ה'.

אתמול כ"ד אלול היה היארצייט של רבינו הקדוש ר' ישראל מאיר הכהן זיע"א בעל "חפץ חיים" (נפטר בשנת תרצ"ג – לפני 93 שנה), (ואמנם לא זכיתי להיות על ציונו אבל זכיתי להיות ב"כותל המערבי" וכבר אמרתי פעם מה שכתב הרה"ק "התפארת שלמה" מדרומסק זיע"א שכל נשמות הצדיקים נמצאים ב"כותל המערבי"), ובאמת זה קשור למה שנלמד היום בעז"ה בדברי רבינו זיע"א שעוסק בעניין מידת "הגבורה" [ואף שא"ז אותה גבורה אך עכ"פ יש לדבר על זה ג"כ]: רבינו זיע"א היה גדול במידה זו של הגבורה והיה מתגבר תמיד עד זקנה ושיבה לעבודת ה' יתברך! והיה נוסע למקומות רחוקים למען כלל ישראל, ולא חס על גופו כלל, ולא נתן לעצמו מנוח, וכן היה משכים עד זקנה ושיבה לתפילה, וכמו שהוא כתב בספרו "משנה ברורה" (ס' א') שיש לאדם להתגבר ולא להקשיב ליצר הרע האומר לו לא לקום לתפילה ע"י שאומר לו בחורף: "קר בחוץ" ובקיץ הוא אומר: "עדיין לא שבעת משנתך!" ורבינו כותב להתגבר עליו, וכן הוא נהג בעצמו! וכן מה שנעוסק היום בדברי רבינו זיע"א שעוסק בעניין "הגבורה" = לכבד את אשתו שהיה שלם בזה רבינו זיע"א מאוד, והיה תמיד מכבד את אשתו באופן יוצא מן הכלל, ויש על זה סיפורים רבים, ואכמ"ל, וזיע"א.

דיברתי קודם עם מורנו הגאון ר' שמואל הלוי רוטמן שליט"א על מה שנלמד היום בעז"ה בדברי רבינו זיע"א שיש לאדם לכבד את אשתו מאוד, וכל דבר שהוא עושה בבית הוא מתקן את השכינה, ודיברנו על הגמרא במסכת קידושין (ל"א:) שבשעה ששמע רב יוסף את קול פסיעות אמו, (והטעם שכתוב ששמע כי מובא במנה מקומות בש"ס שרב יוסף היה סגי נהור ל"ע) היה מיד קם לכבודה ואומר: "איקום מקמי שכינה", והעניין בזה כי האשה רומזת לשכינה ובחינת: "גבורה" וכמו שנראה היום בעז"ה, עוד אמרו חז"ל: "כבדו לנשייתו כי היכי דתתעשרת" – היינו שע"י שיכבד את האשה יהיה לו עשירות! וביאר הרב שליט"א (וכמו שנראה תיכף בדברי רבינו זיע"א בעז"ה), והעניין בזה: כי ע"י שהוא עוזר לאישה הוא מתקן את השכינה, וממילא הוא זוכה לעשירות, והוספתי לזה בס"ד מה שמובא בגמרא בבא בתרא (כ"ה:) שהעשירות מגיעה מן הצפון (וע"י מהרש"א שם, ואכמ"ל), והוא בחינה זו וכמו שנראה עוד מעט בס"ד בדברי רבינו זיע"א.

עוד אמרו חז"ל: "איש ואישה זכו שכינה ביניהם לא זכו אש אוכלתם", ה"י, והעניין בזה כנ"ל, שע"י שהם באהבה ובשלום הם מתקנים את השכינה, ולהיפוך ר"ל נהיה הפוך חז"ל.

עוד אמר לי מורנו שליט"א בשם רבינו הגר"א זיע"א [מובא בספר "אבן שלמה"] שאדם שנהנה מהעולם הזה יותר ממה שהוא צריך ובשביל תאוותיו הוא נענש על זה, והוא סוד: "חיוב הקבר", והביאנו בזה כנ"ל: אדם שנהנה מהעולם הזה בשביל מצוות וכדו',

הרי שהוא עוסק בתיקוני השכינה, והוא בחינת: "גבורה" וכמו ליצור אשתו, (וכמו שהשווה את זה רבינו זיע"א בפרק זה לשאר חמדות שנועדו לכוון בהם לש"ש), ואם הוא מהפך את זה ועושה את זה לתאוותיו ולחמדותיו הרי שהוא מהפך את הגבורות עליו ונענש על זה, ר"ל.

וכעת נקרא לשונו של רבינו זיע"א:

אָמַנְס לְצַרְךָ אֶשְׁתְּךָ יְעוֹרֵךְ יִצְרוּ בְּנֵחַת לְצַד הַגְּבוּרֹת וּמִתְקוֹת כְּגוֹן הַלְּבִישָׁה, לְתַקֵּן לָהּ בֵּית, וְיֹאמַר הִרִי בְּזֶה שְׁאֵנִי מַלְבִּישָׁה אֲנִי מִתְקֵן הַשְּׂכִינָה, שֶׁהִיא מִתְקַשֶּׁטת בְּבִינָה שֶׁהִיא גְּבוּרָה דְּכָלִּיל כֹּלָהּ גְּבוּרֹת וְהֵן מִתְמַתְקוֹת בְּהִמּוֹן רַחֲמִיָּה. לְפִיכֵךְ כָּל תְּקוּנֵי הַבֵּית הֵם תְּקוּנֵי הַשְּׂכִינָה שֶׁהִיא מִתְמַתְקֶת מִצַּד יֵצֶר הָרַע הַנִּבְרָא לְעִשׂוֹת רָצוֹן קוֹנוֹ לֹא זוּלָת, לְפִיכֵךְ לֹא יִכּוֹן הָאָדָם בּוֹ שׁוֹם הֵנָּה שֶׁל כָּלוּם אֵלָּא כְּשֶׁאֶשְׁתּוֹ מִתְנַהֵּא לְפָנָיו בְּדִירָה נָאֵה יִכּוֹן לְתַקּוּנֵי שְׂכִינָה שֶׁהִיא מִתְמַתְקֶת בְּגְבוּרֹת הַשְּׂמָאִלּוֹת הַטּוֹבוֹת שֶׁשֶּׁשֶּׁם הָעֶשֶׂר וְהַכּוֹבֵד. וּמִצַּד זֶה יְעוֹרֵךְ הַיֵּצֶר הָרַע לֹאֲהַבְתָּהּ, וְאַזּ יִכּוֹן אֵל הַשְּׂמָאֵל הַמִּתְעוֹרֵר לְקִרְבָּה בְּסוֹד "שְׂמָאֵל תַּחַת לְרֹאשִׁי" (שִׁיר הַשִּׁירִים ח, ג) אֵינָה מִתְקַשֶּׁרֶת תַּחֲלָה אֵלָּא מִצַּד הַשְּׂמָאֵל וְאַחֵר כֵּךְ "וַיִּמְנוּ תַּחֲבָנִי" יִכּוֹן לְמַתֵּק כָּל אֲתָם הַתְּקוּנִים בְּיִצְרוֹ הַטּוֹב, וּלְתַקֵּן אֶתָּה מִמֶּשֶׁ לְשִׂמְחָה בְּדָבָר מִצָּנוֹה לְשֵׁם הַיִּחּוּד עֲלִיּוֹן הִרִי הַמִּתֵּיק כָּל הַגְּבוּרֹת וְתִקְנֵם בִּימִין, וְדָרָךְ זֶה יִהְיֶה לְכָל מִינֵי חֲמָדָה הַבָּאִים מִצַּד יֵצֶר הָרַע יִהְיֶה עֲקָרָם לְתַקּוּנֵי הָאִשָּׁה אֲשֶׁר הוֹכִיחַ ה' לּוֹ לְעֹרֵךְ כְּגוֹדוֹ, וְהִפָּךְ כֹּלָם אַחֵר כֵּךְ לְעִבּוּדֵת ה', לְקַשֶּׁרֶם בִּימִין:

ונבאר בס"ד (ברובד הפשוט וכמו שאמרתי כבר):

רבינו זיע"א אומר כאן בעיקר הדברים שיש לכבד את אשתו מאוד מאוד, ויש לו לחשוב שכל הדברים שהוא עושה לאשתי כאלו הוא עושה לשכינה! והוא מתקן את השכינה על ידי כך: עד כדי כך! זה אפילו ע"י זה שהוא מנקה את הבית וכדו', ויש לציין כאן גם שהאשה ג"כ יש לה לכבד את בעלה ולעזור לו, וכדאיתא בגמרא ברכות (ז"ז). שהנשים זוכות לחיי העולם הבא בזה שהם דואגות לבעליהם שיוכלו לעסוק בתורה ולהוריד מעליהם את הנטל הגשמי! וא"כ זה הדדי שיש גם לאישה לכבד את בעלה! שמעתי פעם מרב אחד שליט"א שאמר: אישה יקרה! כשאת פותחת את התנור לאפות את העוגות או את מנות הכביסה לעשות כביסה תדעי לך שזה כמו פתיחת ההיכל של הגברים שלאישה אין! שהרי בזה שהיא עושה את כל הדברים הגשמיים האלו היא מסייה את הטרדות מבעלה ובניה והם יכולים לעסוק בתורה, וממילא הדבר הזה הוא הדדי, וע"י כך זוכים שניהם להשראת השכינה בביתם! ידוע מה שהביאו הפוסקים (מובא במ"ב הל' מוצ"ש ש"ס וועד) בשם המהר"ל זזה עפ"י סוד שיש לקפל במצאי ש"ק את הטלית, והסוד בזה להסיר החיצונים, ואומרים שזה סגולה לשלום בית! ואמר רב אחד: וודאי שזה עניין גדול! אך יש לי סגולה גדולה יותר למוצאי ש"ק לשלום בית, והיא: "שימשיל הבעל שררוולים וינקה את הרצפה וישטוף את הכלים ויעזור לאשתו"!.. והוא בדיוק מה שלמדנו כעת שעי זה הוא מתקן את השכינה, והוא עניין "הגבורה", והבן.

יתן ה' שזכה לכל הברכות ברוחניות ובגשמיות "ישועות מקיפות" לכלל ולפרט! שנה טובה ומתוקה! אמן!

הוספות לגיליון "תזמור דבורה" הקודם ממורנו הגאון ר' שמואל הלוי רוטמן שליט"א שאמר לי ביום א' כ"ד אלול תשפ"ו: הדברים נפלאים ביותר! ויש לי להוסיף:

- בעניין דברי רבינו המהר"ל מפראג זיע"א על הבל – יש לציין לדברי רבינו בחיי זיע"א שכתב כנ"ל וביאר בזה הפסוק (קהלת): "קנאת איש מרעהו גם זה הבל" – היינו שגם בזה חטא הבל! שהביא המנחה אחרי מחמת קנאה, ואף שזה: "קנאת סופרים" יש שנהי סוגים בה: א. לקנאות ולרצות להיות כמו השני והיינו: "למה אני לא זוכה להיות כמוהו", וזה טוב כי זה השתוקקות לה', ב. לקנאות בו על דרך: "למה הוא זכה לזה!" וזה אינו טוב, ועל זה הם רמזו, והכול בדקדוק כמובן.
- בעניין: "אסתר ויקרקות" נפל טעות: "חסד" ו"דין" במוצא = רחמים, והסימן הוא: "חדר" מימין לשמאל, והבן, וממילא: חסד = לבן, דין = אדום, רחמים – ירוק, והבן.

הגיליון נדפס ע"י יד ירושלמי חק"ר ר' אברהם לוי שיחי' לעיני אביו אסלן יהודה בן מלכה ואברהם ז"ל, אמו רבינה בת רחומה ומנשה ע"ה, אחיו חיים, משה (מוריס), יצחק בני רבינה ז"ל, אחיותיו מלכה ואסתר בנות רבינה ע"ה, אחיותיו דבורה ורחל ז"ל בן רות ורפאל שיחי', ת.נ.צ.ב.ה. ולרפואת רב בן רבקה אולב בן רנה, שרה בת שרה שיחי' הגיליון נדפס ע"י יד ירושלמי חק"ר הבה"ח בימיו שרגא פלאש שיחי' להצלתו. הגיליון נדפס ע"י יד ירושלמי ר' שמוחה גבריאל גרלמן שיחי' לעיני אמו העניא מלכה בת ר' שלמה לייב ע"ה נלב"ע כ"ב טבת, ת.נ.צ.ב.ה.